



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Festis infra Octavam Nativitatis Domini. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

tradit Bauldry *num. 8.* nam si verè, ut decens esset, fiat prædicta pausa, statim postquam decantata fuerunt illa verba: *Nativitas Domini nostri Jesu Christi secundum carnem*, tunc profectò etiam Martyrologii Cantor genuflectere deberet, sicuti fit ab eo, qui cantat Passionem, ut mox diximus.

Unicus nunc mihi ingeritur scrupulus super colore Stola, & Pluvialis adhibendi à supradicto Cantore hujus Martyrologii. Dixi supra, inhærendo Castaldo, Bauldry, & aliis, communiter prædicta indumenta sacra debere esse violacea correspondentia colori hujus Vigiliæ; verùm quia agitur de cantando Martyrologio, in quo annunciatum Festum summæ lætitiæ, nempe Nativitatis Domini nostri Jesu Christi secundum carnem, non videretur incongruum, si legile, super quo cantandum est Martyrologium prædictum, tegetur panno albi coloris, & si ejusdem Martyrologii Cantor indueretur pariter Stola, & Pluviali ejusdem coloris. Neque obesse possit, quod Altaris antependium, & aliæ vestes Sacerdotum in hac die sint coloris violacei, nam etiam in Sab-

bato Sancto, quamvis Celebrans, & Subdiaconus induti sint vestibus violacei coloris, & Altare tectum sit palliolo pariter violaceo, nihilominus Diaconus cantaturus Præconium Paschale deponit Casulam plicatam violaceam, & induit Dalmaticam coloris albi, & sic etiam pulpitem, seu legile, super quo cantare debet Præconium, tegitur velo argenteo, vel aureo, non verò violaceo; sicut igitur ad annunciandum Festum Paschale utitur Diaconus prædicto colore lætitiæ, quamvis ceteri induti reperiantur colore violaceo, ita congruum videtur, quod Presbyter, qui cantaturus est eam tantum in Martyrologii partem, in qua Nativitas Salvatoris nostri annunciatum, adhibeat indumenta coloris indicantis lætitiæ, nempe albi, non verò coloris violacei, qui significare solet tristitiam. Et reverà hic Ritus observatur in Ecclesia Cathedrali Macerateni. Sed quamvis hujusmodi ponderationes hoc mihi suadeant, nihilominus recedere non audeo à communi praxi, & sententia nostrorum Doctorum præscribentium in tali circumstantia usum coloris violacei, non verò albi.

Cap. V. De Natali Domini.

caret novis Observat. & Additionibus.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. VI. De Festis infra Octavam Nativitatis Domini.

I. Gavanti pag. 87. col. 1. n. 1. - - *Habent privilegium non commune aliis Festis secundæ Classis &c.* Festa Sanctorum Stephani, Johannis Apostoli, & Innocentium prorsus singularia sunt, quia in paucis ordinarias, & generales Rubricarum leges sequuntur; & in aliis ab iisdem legibus discrepant. In primis Festum S. Stephani, & Sanctorum Innocentium in Tabula Festorum, nec inter Festa primæ, nec secundæ Classis recensentur, cum tamen Festo S. Stephani, Festum

S. Johannis Apostoli, quod est secundæ Classis, in primis Vesperis cedat. Secundò, quia non modò Octavas integras habent (quod satis indicat, ea Festa esse ad minimum secundæ Classis) sed etiam contra privilegia duplicium secundæ Classis Commemorationem diei infra Octavam, in ipso suo Festo admittunt, ut observat Gavanti supra. Tertiò, quia in die Festo nullum eorum integras habet Vesperas, sed dimidiatas tantum, seu à Capitulo inchoatas. Quartò, quia nec cedunt

dant sibi mutuò juxta Regulas Breviarii, cum Festum S. Johannis, utpote Apostoli, dignius videatur Festo S. Stephani, utpote Martyris dumtaxat; & tamen in primis Vesperis cedere debeat S. Stephani Festo; ob quam causam Castaldus in nostro Ceremoniali lib. 3. cap. 5. num. 1. Festum S. Stephani ad primam Classem duplicium revocandum esse arbitratur.

II. Gavant. eod. n. 1. - - *Mihi placet, ut dicatur secunda Classis &c.*) Castaldi sententiam improbat Gavantus, & censet, Festum S. Stephani esse tantum secundæ Classis. Lohner tamen *part. 1. 4.* de specialibus quibusdam Festis, & Officiis §. 2. Castaldi sententiæ accedit, & tanquam probabiliorem admittit; his pernotus rationibus: tum quia sic generales Rubricæ in omnibus tribus his Festis magis servantur, dum de singulis ratio reddi potest, cur alteri cedat, nempe quia minus dignum erat; tum quia valde credibile est, quòd sicut Ecclesia primarios duos Apostolos in prima Classe collocavit, ita etiam Stephanum, Ecclesiæ Protomartyrem, eodem honore prosequuta fuerit; tum quia sic ratio reddi potest, cur Ecclesia Festum S. Stephani, & Sanctorum Innocentium inter Festa primæ, & secundæ Classis in Catalogo Festorum non posuerit, scilicet, quia ex ipso eorum Officio id satis colligi potuit, nempe Festum S. Stephani inter Festa primæ Classis numerandum esse, quia Festum S. Johannis Apostoli, quod est secundæ Classis, ei cedit (quod non contingeret, si secundæ Classis pariter esset Festum S. Stephani, quia tunc Festum S. Johannis in paritate Ritûs, ob majorem dignitatem Apostoli, quàm Martyris, præferendum esset) & Festum SS. Innocentium esse secundæ Classis, ob Octavam, quam habet, & minus dignum Festo S. Johannis, quia eodem in paritate Ritûs ob dignitatem Apostolatûs cedit; quæ omnes rationes cum pro Festo S. Laurentii non pugnent, hinc ex paritate ejusdem Sancti cum S. Stephano, ean-

dem Classis dignitatem Gavantus, quamvis conetur, evincere tamen non potest.

III. Gavant. pag. 88. col. 1. num. 11. - - *Eo autem anno, quo occurris in Sabbato &c.*) Occurrente alicubi Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ in Festo SS. Innocentium, quando hæc accidit in Sabbato, decernit hic Gavantus, quòd Festum SS. Innocentium debet transferri in Feriam II. sequentem quoad Officium, & Festum S. Thomæ Cantuariensis incidens tunc in Dominicam debeat celebrari prima die non impedita post Octavam Epiphaniæ; sed hæc Gavanti sententia repugnat, & Rubricæ generali *tit. 10.* de Translatione Festorum *num. 5.* & Decretis editis, præsertim die 22. Decembris 1696. & die 16. Septembris 1702. datis in nostro Indice sub *num. 191.* & 226. aliisque ibi indicatis; in quibus statuitur, quòd Festum Semiduplex occurrens in Dominica infra aliquam Octavam non excludentem Officia Semiduplicia, debeat transferri in Feriam II. immediatè sequentem, si non sit impedita alio Festo Duplici, vel Semiduplici, tanquam in diem propriam; unde Officium Semiduplex in Dominica infra Octavam non privilegiatam occurrens, sicuti est Octava Nativitatis Domini, tantum habet juris in eadem Feria II. non impedita, ut non cedat non solum Duplici secundæ Classis, sicut est Festum SS. Innocentium, sed neque primæ Classis translato; quare cogimur in prædicto casu recedere à Gavanti sententia, & statuere, quòd tunc debet celebrari Officium S. Thomæ in illa Feria II. & Festum SS. Innocentium prima die non impedita post Octavam Epiphaniæ. Hanc nostram sententiam tenet etiam Henricus Pisart in Directorio Canonico *cap. 2. proprio de tempore n. 9.* nec non P. Halden *part. 2. tit. 12. & part. 3. in Corollariis tituli de-occurrentiæ, & concurrentiæ, coroll. 3.*

Ubi Festum S. Silvestri est Titulus Ecclesiæ, optimè declaravit Gavantus *n. 9.* quòd in primis Vesperis ejusdem Festi dicuntur

quidem Antiphonæ, & Psalmi sub Ritu Duplici usque ad Capitulum de Nativitate Domini, ut in secundis Vesperis Festi: à Capitulo verò fit de S. Silvestro cum sola Commemoratione de Octava Nativitatis, nisi id Festum veniat in Dominica; tunc enim ante Commemorationem de Octava Nativitatis fit in prædictis primis Vesperis primò Commemoratio de Dominica infra Octavam Nativitatis per Antiphonam: *Dion medium silentium &c.* Lectiones primi Nocturni erunt de Communi Conf. Pont. *Fidelis sermo.* Secundo verò de Octava Nativitatis, de aliis autem tribus Octavis in tali Ecclesia nulla

fit Commemoratio nec in Officio, nec in Missa. In secundis autem Vesperis ejusdem Festi in prædicta Ecclesia non amplius habent locum Antiphonæ: *Tecum principium &c.* utpote jam terminatæ in primis Vesperis ejusdem, ut notat etiam Gavantus num. 9. consequenter in iis erunt sumendæ Antiphonæ de Communi Confessoris Pontificis, ac Vesperæ secundæ integræ ibi dicendæ de S. Silvestro, ut in secundis Vesperis de eodem Communi cum Commemoratione solius Festi Circumcisionis, ut ibi in primis Vesperis, non autem Octavarum, nec etiam Dominica in tali die, aut sequenti occurrentis.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. VII. De Epiphania Domini.

I. Gavant. pag. 88. col. 2. num. 1. - - *Si occurrat &c. Festum Duplex &c.*) In Patriarchalibus Urbis contra Gavantum de S. Telesphoro PP. licet Duplex, non fit in Vigilia Epiphaniæ, sed transferitur.

II. Gavant. pag. 90. col. 1. n. 9. - - *Fit Commemoratio tantum de die Octava &c.*) Henricus Pisart loco supra in cap. 3. improbat dictam Gavanti sententiam, & sustinet, quòd in dicto casu non debet omitti Commemoratio Dominicæ in II. Vesperis, cum id semper fiat in Dominicis per annum, si Festum I. vel II. Classis occurrit, & hæc non est Dominica reposita, sed quasi occurrens, seu assignata in Sabbato, & quando Epiphania cadit in Dominica ordinariè in primis Vesperis fit à Capitulo de eadem Dominica, cujus Commemoratio in primis Vesperis Octavæ Epiphaniæ, non est omittenda, quæ pariter Commemoratio debet fieri in secundis Vesperis,

ut in primis, quando fuerit impedita ab Officio Patroni, seu Titularis, vel Dedicacionis Ecclesiæ, & casus Dominicæ 3. vel 4. vel 5. vel 6. post Epiphaniam, vel 23. post Pentecosten, quæ non possit celebrari in proprio die Dominica, est omnino diversus, ut clarè apparet in Rubr. gener. IV. de Dominica num. 4. & 5. & ex Rubr. particul. de Dom. infra Octavam Epiphaniæ.

III. Gavant. pag. 90. col. 1. num. 10. - - *Ex Decreto Gelasii ponuntur in Dominica ipsa prima post Epiphaniam &c.*) Allèverat hoc loco Gavantus, Lectiones Epistolæ primæ ad Corinthios poni in Dominica ipsa prima post Epiphaniam ex Decreto Gelasii, sed, ut alibi dixi, ea pars Decreti, in qua id statuitur, & quæ habetur in *Decret. dist. 15. cap. 3.* Gelasio Summo Pontifici referri non potest, sed fuit ab aliis Pontificibus adjecta.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Cap. VIII. De Dominicis post Octavam Epiphaniæ.

I. Gavant. pag. 90. col. 2. num. 2. - - *De Dominica secunda post Epiphaniam semper fit Officium &c.*) In posterum in Dominica secunda post Epiphaniam recitandum est Officium